

Choroby a škůdci okrasných rostlin

doc. Ing. Ivana Šafránková, Ph.D
AF, Ústav pěstování, šlechtění rostlin a rostlinolékařství
Mendelova univerzita v Brně

Volutella buxi

Volutella buxi

- odstranit suché výhony, před začátkem růstu všechny napadené výhony odstříhnout a spálit
- opadlé listy, zejména ležící na zemi odstranit (protřepat keře)
- těsně před rašením aplikace fungicidu na bázi mědi (Kuprikol 50), 2× opakovat do obnovení růstu na jaře
V případě deštivého léta se provádí preventivní aplikace na podzim

tebuconazol (Horizon) 0,1 %, trifloxystrobin (Zato) 0,015 %, metiram – Polyram, azoxystrobin (Ortiva) 0,05–0,1 %
myclobutanil (Talent 0,4-0,6 %, Systhane 0,06 %)

Cylindrocladium buxicola

C. buxicola – napadá nadzemní části
hnědnutí lístků, opad
na výhonech černé čárky, zasychání
uhynutí celé rostliny

kresoxim-methyl (Discus)
tebuconazole (Horizon)
epoxiconazole + kresoxim-methyl +
pyraclostrobin (Opponent)
epoxiconazole + pyraclostrobin Opera
boscalid + pyraclostrobin (Signum)
chlorothalonil,
chlorothalonil+thiophanate-methyl
metconazole

Cydalima perspectalis - zavíječ zimostrázový

Rozpětí křídel 40–45 mm
motýl - na jiných rostlinách
na rubu listů
dobří rychlí letci
cca 8 dnů žijící samičky
kladou vajíčka na Buxus
Housenky z poslední snůšky
přezimují mezi listy v kokonech

až 5 cm,
chráněny
mezi splenými listy
Na jaře procházejí
6–7 larv. stadii
způsobují holožírý
okusují listy,
následně i zelenou
kůru

Ochrana

pravidelná prohlídka keřů od března do října

proti larvám – aplikace přípravků na bázi *Bacillus thuringiensis* ssp. *Kurstaki*
(*FORAY 48 B*)

insekticidy (úč. I. thiacloprid – Calypso 480 SC)

Likvidace ptáky – housenky jedovaté – po sežrání je vyvrhnou
motýli – omezeně

Eurytetranychus buxi

Eurytetranychus buxi

zavlečena ze Sev. Ameriky, teplé suché prostředí

B. sempervirens, *B. microphylla*

typické symptomy na podzim nebo brzy na jaře

žluté až bělavé drobné tečky na líci listů,
silně napadené listy – bronzový nádech, opad

Přezimují zploštělá jantarově zbarvená vajíčka, samička klade 25–30 vajíček
žlutozelené larvy 1. generace se líhnou od konce dubna a v květnu, na rubu listů
další larvální stadia na líci listů - červenohnědá
dospělci (menší než 0,5 mm) s nápadně dlouhýma předníma nohama ,
velmi aktivní, těžko objevitelní, sotva viditelné pavučinky
žijí cca 1 měsíc, během roku 6–8 generací

Ochrana: likvidace přezimujících vajíček olejovými přípravky, k zabránění poškození nelze
přípravky aplikovat po 15. dubnu,
pak povolené akaricidy (CAREO, Vertimec 1,8 EC, Nissorun 10 WP)
u jednotlivých velkých nádobových rostlin lze využít dravé roztoče
(*Typhlodromus pyri* nebo *Amblyseius californicus*)

Eriophyes paraviburni

popálení

Cercospora ligustrina

Insolibasidium deformans

Sazenice ztrácejí přirozené zbarvení – silný předčasný opad, odumírání výhonů, potlačení růstu

Na jaře na nově rašících listech – žloutnutí, hnědnutí a zaschnutí pletiva části listů, časté svinování a deformace čepele

Na rubu listů basidiospory s basidiemi

Přezimují myceliem nebo basidie , primární infekce basidiemi

symptomy – za vysoké RVV (100 %) min. 2 dny, na listech mladších než 20 dnů

Ochrana: odstranění opadlých částí, úprava RVV, preventivně Dithane M 45 (do skanutí) od objevení se prvních nových listů, opakovat

Sawadaea bicornis, *S. tulasnei*

Phyllactinia guttata

Erysiphe platani

Phyllactinia mali

Oidium euonymi-japonica

Discus, Talent, Horizon 250 EW, Zato 50 WG aj.

Padlí – *Sphaerotheca spiraeae*, *Podosphaera clandestina* var. *clandestina*,
Podosphaera leucotricha

Spiraea x bumalda 'Anthony Waterer'

- jemný bělavý povlak (většinou na líci listů)
- deformace listů (především na vrcholcích výhonů)
- načervenalé zbarvení pletiv

Padlí bobkovišně – *Podosphaera tridactyla*

- atypické symptomy: na mladých listech vyboulení pletiva mezi žilkami, částečně jednostranné stáčení
- na rubu listu řídký povlak mycelia padlí viditelný až pod lupou
- později, pokud se vytvoří, viditelná kleistothecia (0,1 mm)

Phomopsis sp. – odumírání výhonů *Cornus controversa* 'Variegata'

- odumírání od vrcholků výhonů
- v odumřelém pletivu pyknidy houby
- přerůstání *B. cinerea*

Pseudomonas syringae pv. *aesculi*

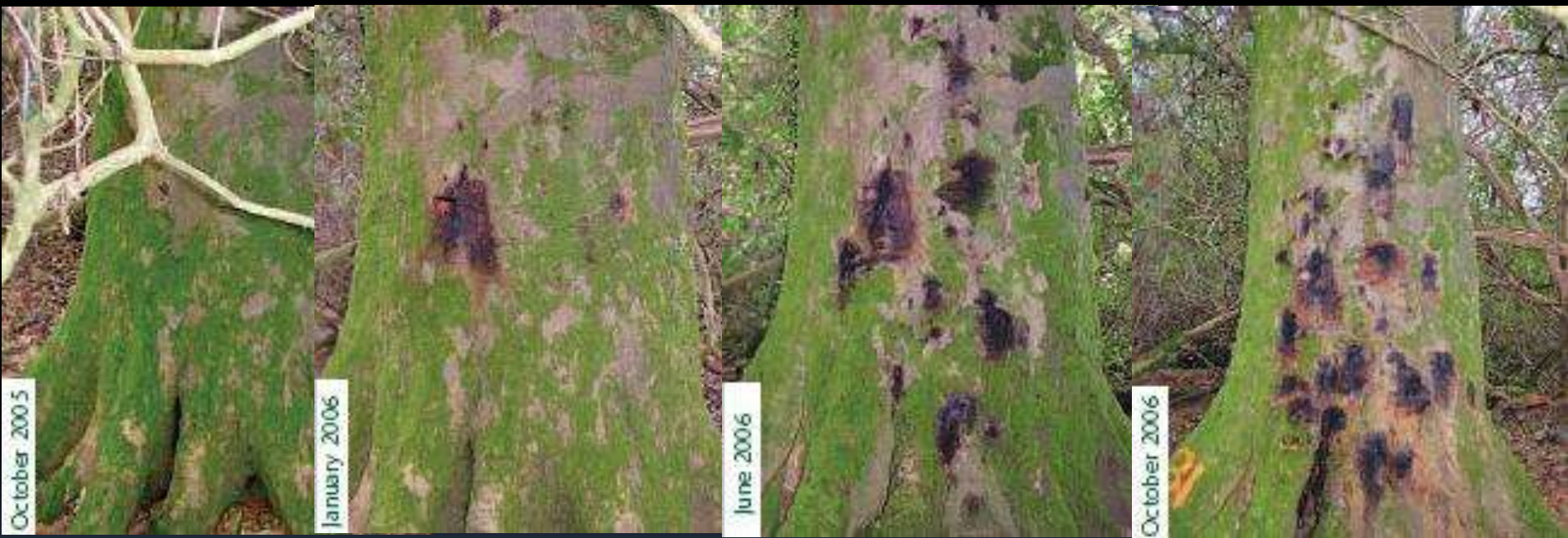
Phytophthora spp.

Pseudomonas syringae pv. *aesculi*

- bíle a červeně kvetoucí jírovce (*Aesculus hippocastanum*, *Aesculus x carnea*), méně často *A. pavia*, *A. flava* u všech věkových kategorií
- odumírání větví, řidnutí koruny, menší světlé listy
- Na kmeni a větvích „krvácející“ skvrny – zpočátku bezbarvé, postupně žluté, hnědé až černé
- pod místem napadení hnědé až černé nekrózy kambia s následným praskáním kůry
- v létě skvrny zasychají, ale jsou dobře viditelné jako černá krusta
- možnost záměny s *Phytophthora* sp.
- likvidace napadených rostlin
- starší stromy odolnější, mladé během několika let hynou

Ochrana: desinfekce nástrojů během řezu, napadený materiál spálit (pouze při zaručení t vyšší než 60 °C lze kompostovat), nelze použít na mulč, převoz v uzavřených nádobách

Fagus sylvatica – *Phytophthora kernoviae*

Phytophthora cinnamomii

- více než 100 hostitelských rostlin
- vysoce náchylný *Chamaecyparis lawsoniana* `Elwoodii
- spíše teplomilný druh
- zpomalení růstu
- matně zelené jehlice hlavního výhonu nebo celé rostliny
- během léta hnědnutí a uhynutí části či celé rostliny
- kůra kořenového krčku hnědá (řez)
- v porostu často roztroušeně jednotlivé rostliny
- mezi infekcí a projevem se symptomů – i několik měsíců, latentní infekce
- sazenice odumírají během vegetace
- v půdě saprofytický přežívá několik let

Pseudomonas marginalis

- půdní bakterie známější jako původce hniloby salátu, brukvovitých

Aubrieta

Viscum album

červeně kvetoucí a plnokvěté jírovce, olše, habr, jasan

bříza, javor, lípa, topol, akát

Cumminsella mirabilissima

